

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula IIX. A propositione negativa ad affirmativam infinitam & contra,
valet consequentia

urn:nbn:de:bsz:31-102400

A propositione negativâ ad affirmativam infinitam, & contra, valet consequentia.

I. Propositio finita est, cujus tam subjectum, quam prædicatum est finitum, ut: *Alexander est Rex.* Infinita est, cujus aliquis terminus est infinitus. Quid autem sit terminus finitus aut infinitus, manifestum est. Nimirum ille est finitus, qui negationem expressam non habet in principio: ut *homo, arbor.* Infinitus est qui constat ex finito & particulâ negativâ præposita: ut *non-homo, non-arbor.*

II. Porro infinita propositio triplex est: vel ex parte subjecti tantum, ut *non-lapis est animal;* vel ex parte prædicati tantum, ut *lapis est non-animal;* vel ex parte utriusque, ut *non-lapis est non-animal.*

III. Inter propositionem finitam & infinitam de subjecto infinito nulla est consequentia, cujus aliquam rationem vide apud Zabarellam in *Tabb.* Inter infinitas verò propositiones ex parte prædicati datur consequentia atque æquipollentia cum finitis. Etenim ex affirmativâ finitâ sequitur negativa infinita, & vice versâ: ut *Petrus est homo. E. non est non-homo.* Similiter ex affirmativâ infinitâ sequitur negativa finita, & vice versâ, ut: *Socrates est non sapiens. E. non est sapiens.* Inter duas af-

fir-

firmati
tur conle
de Interp
retur affi
sive hâc
Petrus e
verè affi
gativa fin
versâ, (u
tur: Petr
negarent
dium.

IV. V
sitiones, d
tes cautio
salis. No
doctus. E

V. II.

Nam si ej
cessaria e
mopote st
in statu in
tuit pecc

VI. II

conjuncti
tua est cor
non est an
mal intele

VII.

affirmati

firmativas verò, & inter duas negativas nulla datur consequentia: quod significavit Aristoteles *II. de Interp. c. I.* Si enim ex affirmativa finita sequeretur affirmativa infinita, & vice versâ, (ut si ex hæc: *Petrus est doctus*) sequeretur ista: *Petrus est non doctus*) tunc contradictoria verè affirmarentur de eodem. Si verò ex negativa finitâ sequeretur negativa infinita, & vice versâ, (ut si ex hæc: *Petrus non est doctus*, sequeretur: *Petrus non est non doctus*) duo contradictoria negarentur de eodem, & sic inter ea daretur medium.

IV. Valet autem consequentia inter eas propositiones, de quibus dixi. Modò observentur sequentes cautiones: I *Ex particulari non infertur universalis.* Non enim sequitur: *Quidam homo non est doctus. E. omnis homo est non doctus.*

V. II. *Totum predicatum oportet esse infinitum.* Nam si ejus tantum aliqua pars sit infinita, non necessaria est consequentia. Ita non sequitur: *Homo potest non scribere. E. non potest scribere. Adam in statu integritatis potuit non peccare. E. non potuit peccare.*

VI. III. *Quando predicatum negative finita est conjunctum, ad affirmativam infinitam non perpetua est consequentia.* Non enim sequitur: *Brutum non est animal intelligens. E. Brutum est non animal intelligens.* Prior enim vera est, posterior falsa.

VII. IV. Notandum, quod consequentia inter affirmativam infinitam, & negativam finitam in
 Nnu 3 pro

Propositionibus reduplicativis, & que fiunt cum voce per se & similibus, non fit mutua. Licet enim in illis ex affirmativâ infinitâ sequatur negativa finita (ut ex hæc: Homo, quatenus homo, est non-bestia: sequitur: Homo, quatenus homo, non est bestia) tamen ex negativâ finitâ non sequitur affirmativa infinita. Ex hæc enim; Homo quatenus homo non est albus; non sequitur ista: Homo quatenus homo est non albus: Prior enim vera est, posterior autem falsa, quod probò:

Quicquid convenit homini, quatenus est homo, convenit homini omni & semper, ejusque contrarium nunquam alicui homini competit.

Jam non album convenit homini quatenus est homo.

E. non album omni homini & semper convenit, neque ejus contrarium unquam alicui homini convenit.

Conclusio est absurda: siquidem multi homines sunt albi. Major est verissima: quicquid enim convenit alicui, quatenus ipsum, convenit ipsi omni & semper, nec ejus contradictorium unquam illi convenire potest. Absurda igitur est minor. Videatur Cajetanus in opusculo: de ente & essent. c. IV. q. VI.

REGULA IX.

Ab est tertii adjecti ad est secundi adjecti, valet consequentia.

I. Enunciationes simplices cum Nicolaô Mo-

scienti

scienti
enim fun
vo. Illæ it
tertio.

II. E
di adjecti
nullâ alia
est, colum
in qua po
illud sequ
ruptibile.

III. U
verbo ad
de illis ju
adjecti.

c. V. ait,
mo contri
mo amba

IV. C
adjecto l
quod lic
bus. E. p

Non lic
in toto r
reperit
lupus est
sum. 2. C

sa est spe
ista pro
vera sit